

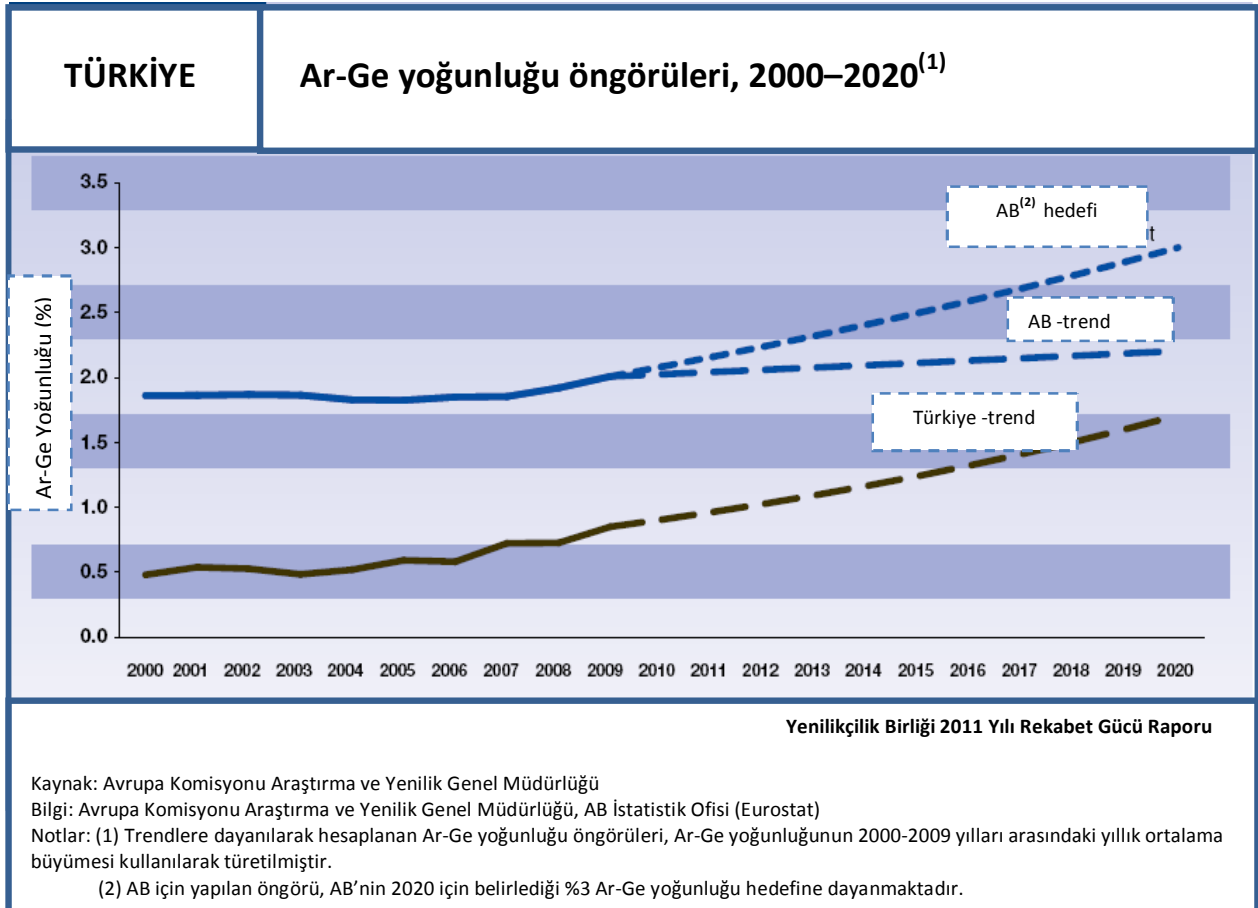

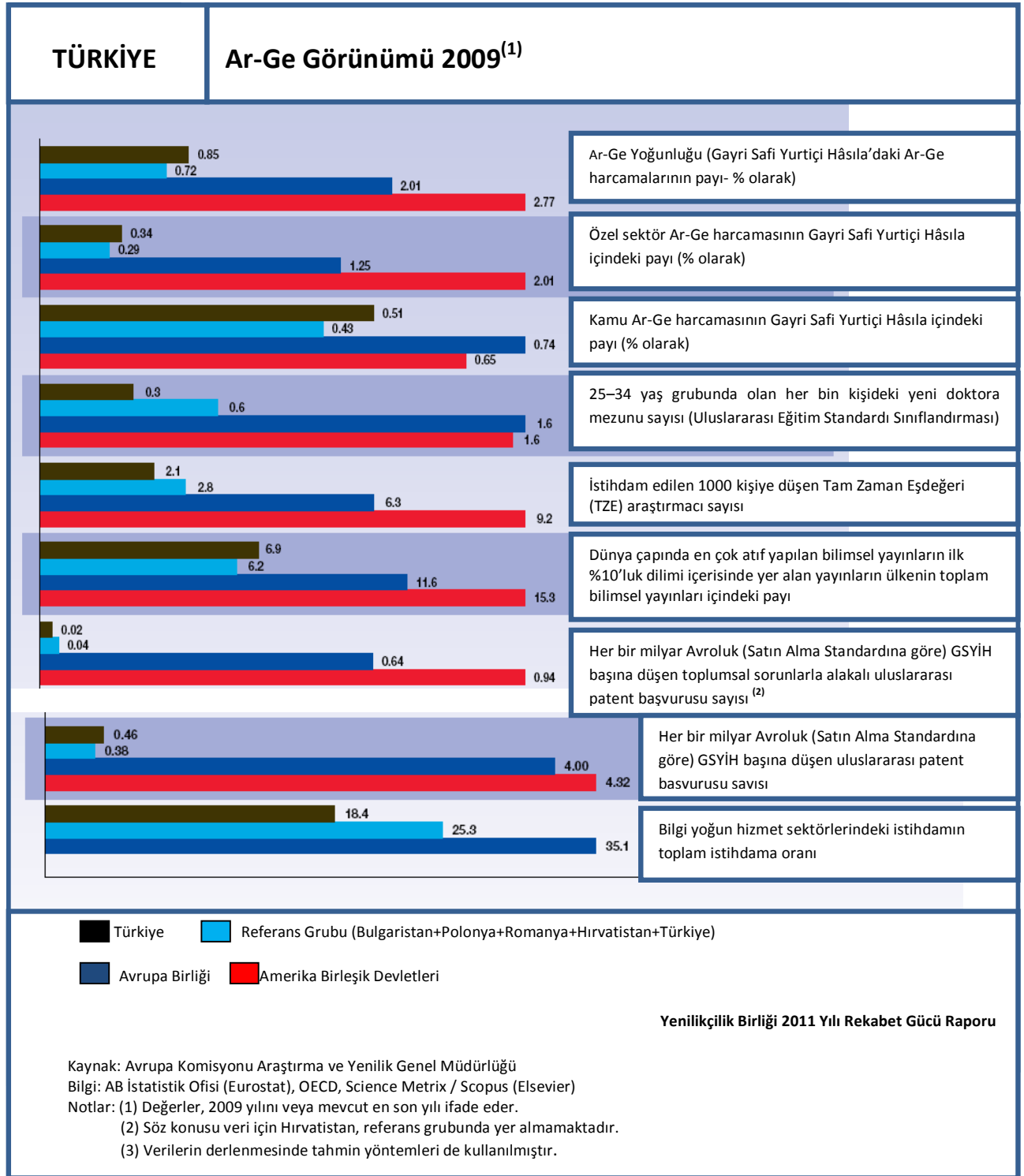
TÜRKİYE- Ülke Görünümü

Ar-Ge yoğunluğunu arttırmaya yönelik ilerleme sağlanmıştır

2009 yılındaki son verilere göre Türkiye'nin araştırma-geliştirme (Ar-Ge) yoğunluğu %0.85'a ulaşmıştır ki bu durum 2000 yılındaki değer ile kıyaslandığında önemli bir artış olduğunu göstermektedir. 2000–2009 döneminde Türkiye'de Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'daki (GSYİH) Ar-Ge harcamalarının payı, yıllık ortalama %10,1 oranında reel olarak artarak Avrupa'daki 4. en büyük artış hızına ulaşmıştır. Türkiye'nin Ar-Ge yoğunluğu Avrupa ortalamasının oldukça altında olsa da Türkiye aradaki farkı kapatma sürecindedir. 2009 yılında özel sektör Ar-Ge harcamaları %6,1 oranında artmıştır.

Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (2011–2016), Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) tarafından 2010 yılı Aralık ayında kabul edilmiştir. Strateji; bilim, teknoloji ve yenilik (BTY) alanındaki insan kaynaklarının geliştirilmesini, araştırma sonuçlarının ticari ürün ve hizmete dönüşümünün teşvik edilmesini, çok ortaklı ve çok disiplinli Ar-Ge ve yenilik işbirliği kültürünün yaygınlaştırılmasını, KOBİ'lerin yenilik sisteminde daha güçlü aktörler olmalarının teşvik edilmesini ve Ar-Ge altyapılarının ve uluslararası BTY işbirliğinin etkinleştirilmesini hedeflemektedir. 2011–2016 Stratejik Çerçevesi kapsamında kurgulanan yatay eksenlere ilaveten; otomotiv, makine ve üretim teknolojileri, bilgi ve iletişim teknolojileri, enerji, su, gıda, güvenlik ve uzay sektörleri odak alanları olarak belirlenmiştir. Bu hedef doğrultusunda, söz konusu odak alanları ile yaratıcılığın destekleneceği tabandan yukarı araştırma alanları arasında denge kurulmasına stratejide özel önem verilmiştir.

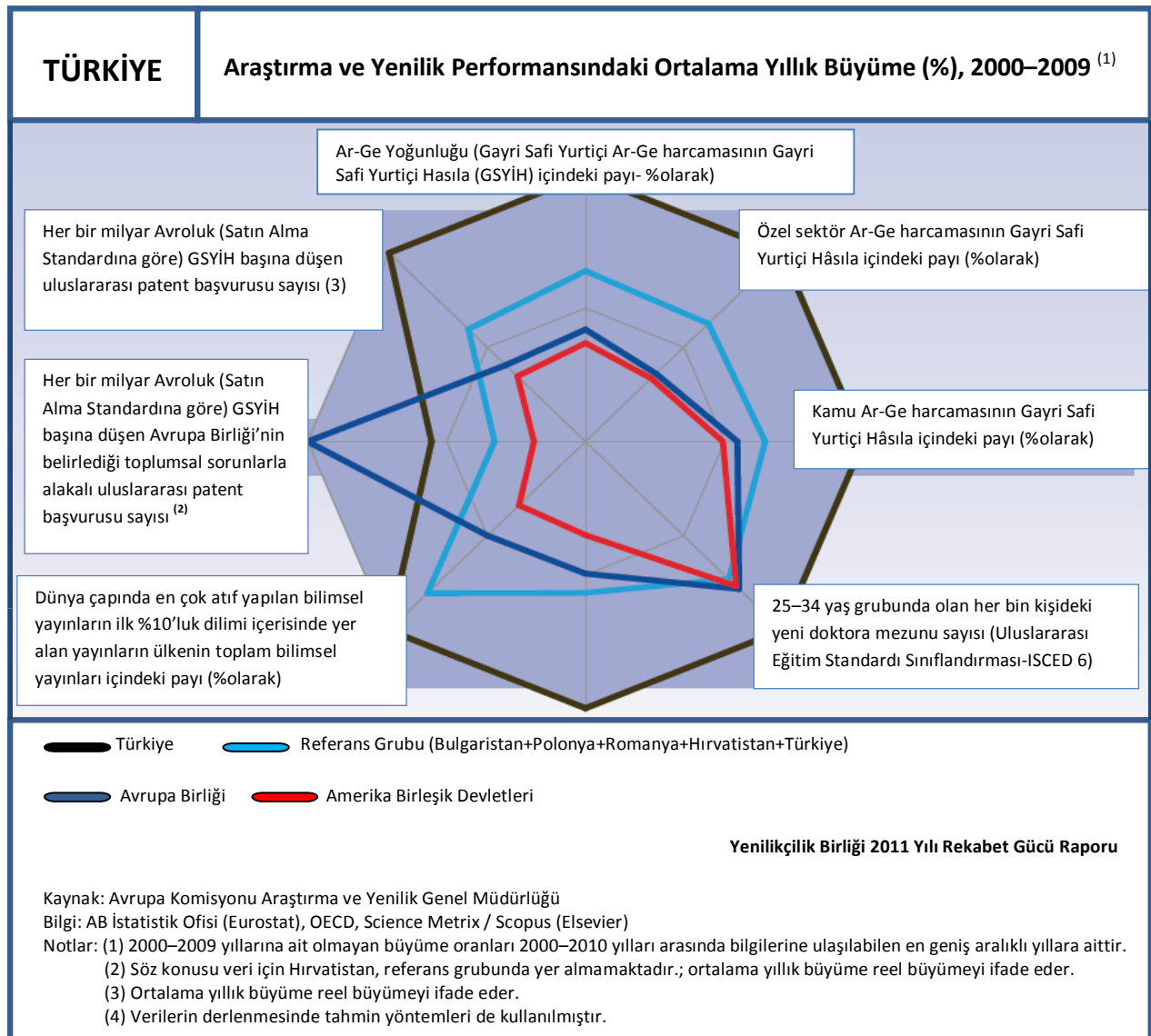

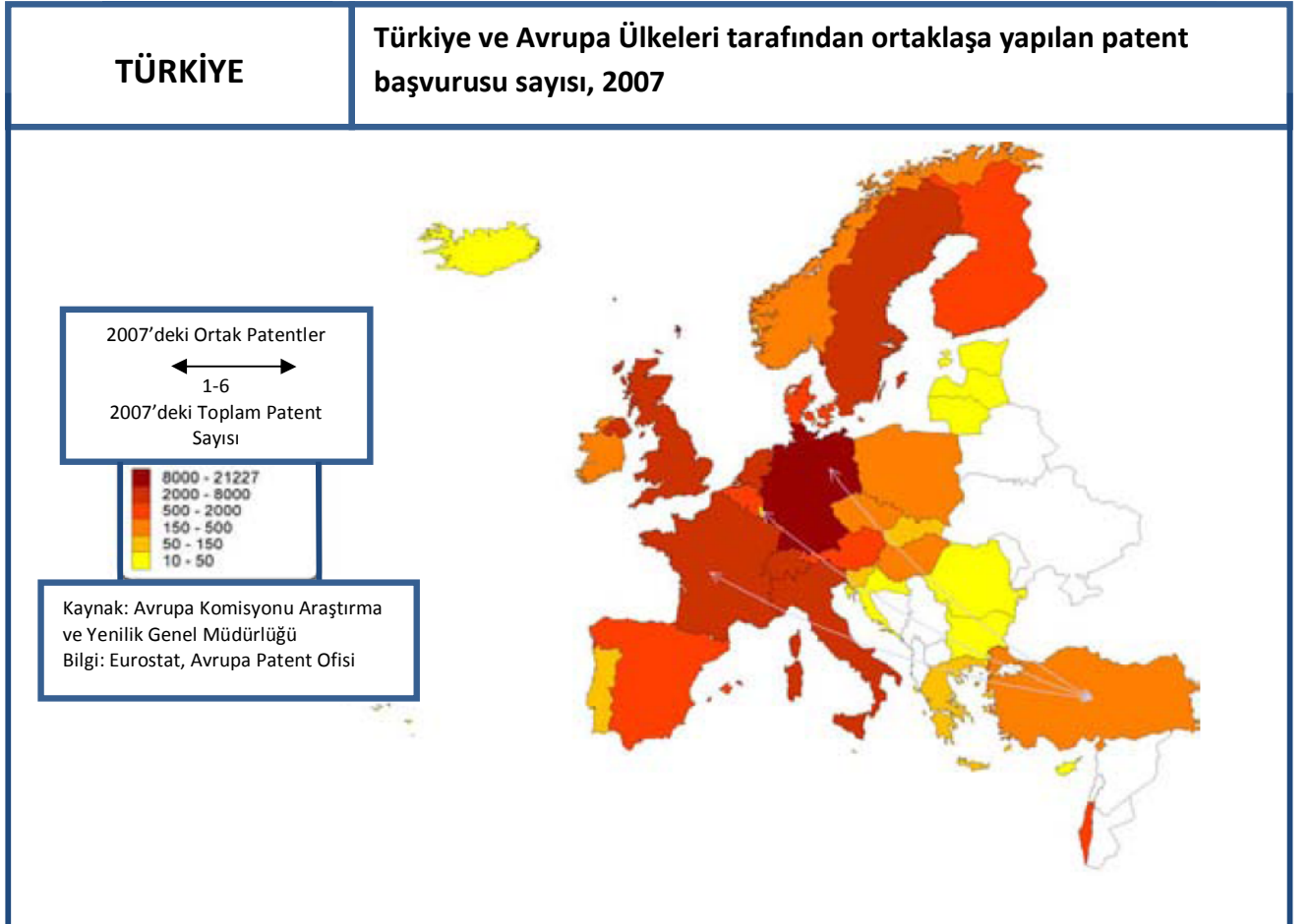
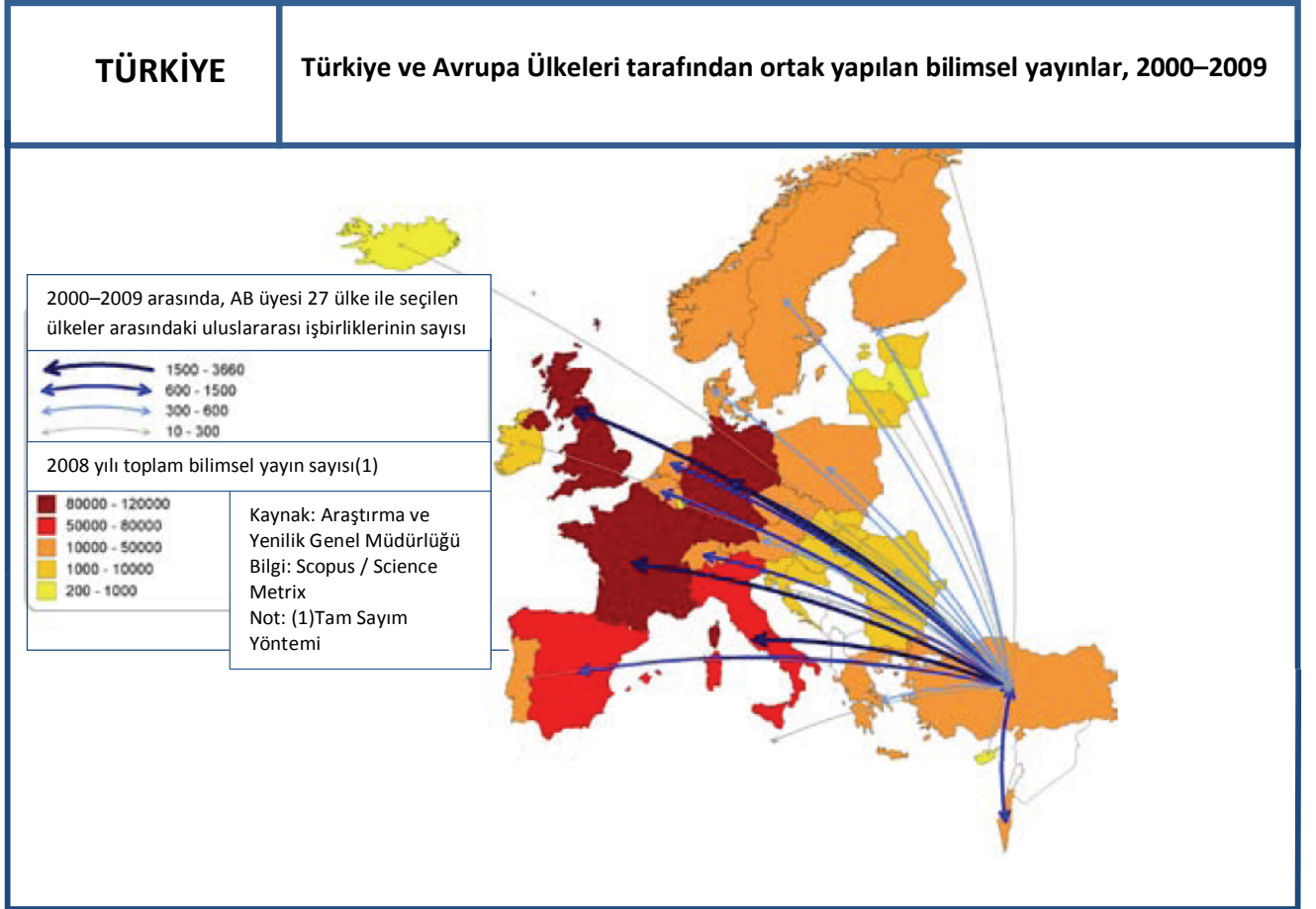
Araştırma ve Yenilik Performansı

Türkiye'nin Ar-Ge görünümü, özellikle yeni doktora mezunları ve patent faaliyetleri konusunda AB ortalamasına göre daha zayıf durumdadır. Bu yapısal duruma karşın, yaptığı bilimsel yayınların kalitesi bakımından Türkiye göreceli olarak güçlü bir durumdadır. Nitekim Türkiye'nin yaptığı bilimsel yayınların %6,9'u dünya çapında en çok atıf yapılan bilimsel yayınların ilk %10'luk dilimi içerisinde yer almaktadır. Öte

yandan, Türkiye'nin Ar-Ge ve inovasyon performansı, insan kaynakları yoğunluğu ve ekonomisindeki (hem hizmet hem üretim sektörlerindeki) bilgi yoğunluğu açısından Türkiye'ye benzer bilgi kapasitesine sahip ülkelerin ve benzer sanayi altyapısına sahip ülkelerin gerisinde kalmaktadır. İklim değişikliğinin etkilerini azaltma ve sağlık sorunları gibi Avrupa Birliği'nin belirlediği toplumsal sorunlarla alakalı (PCT-Patent İşbirliği Anlaşması kapsamında yapılan) uluslararası patent başvuruları çerçevesinde söz konusu alanların Türkiye'nin öncelik verdiği bilim ve teknoloji alanlar arasında yer almadığını belirtmek gerekmektedir. Bu nedenle, toplumsal sorunlarla alakalı uluslararası patent başvuruları, Türkiye'nin patent dinamiklerini yansıtmıyor olabilir.

Aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere, toplumsal sorunlarla alakalı patent faaliyetleri hariç olmak üzere, Türk araştırma ve inovasyon sistemindeki büyüme tüm temel göstergelerin hepsinde kanıtlanmaktadır. Sanayi yapısı ve bilgi kapasitesi açısından karşılaştırılabildiği diğer ülkelere göre Türkiye, özellikle araştırma ve yenilik alanındaki insan kaynaklarında daha yüksek oranda gelişme sağlamıştır. Raporun 2. kısmının 2. bölümünde 2000–2008 yılları arasında Türkiye'deki kamu araştırmalarından özel sektöre yapılan bilgi transferinin oldukça geliştiği görülmektedir. Söz konusu bilgi transferi, finansmanı özel sektör tarafından karşılanan kamu Ar-Ge harcamalarının GSYİH'ye oranı kullanılarak hesaplanmaktadır. Türkiye'nin bilimsel çıktılarının kalitesindeki göreceli iyi performansı göz önüne alındığında bu durum özellikle önem arz etmektedir.

Avrupa Araştırma Alanına Katılım: Bilimsel ve Teknolojik İşbirlikleri

Raporun ikinci kısmı, Türkiye'nin Avrupa bilimsel ortak yayın ağlarıyla mütevazı bir bütünleşme sağladığını ve temel teknolojik işbirliği ağlarında Avrupa'da geride bir konumda yer aldığını göstermektedir. (İşbirliği, ortak yapılan patent başvurusu sayısına göre ölçülmektedir).

Aşağıdaki rakamsal verilerden görüldüğü gibi, araştırma yatırımları açısından bakıldığında, bilimsel ortaklık yapılan başlıca ülkeler İtalya, Fransa, Birleşik Krallık ve Almanya gibi büyük Avrupa ülkeleridir. Ortak bilimsel yayınlar, teknolojik işbirliğinden farklı olarak AB üye devletlerinin hemen hepsiyle ve AB'yle ilişkili diğer ülkelerin bazılarıyla yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Bununla birlikte, özellikle ERASMUS öğrenci hareketliliği programı gibi Avrupa hareketlilik araçlarına katılımlarında olduğu üzere Türk öğrencilerin Avrupa çapında nispeten fazla olan hareketliliği sebebiyle, Türkiye'nin Avrupa'daki bilim ve teknoloji ağlarıyla bütünleşmesinin önümüzdeki yıllarda artması beklenmektedir.

7.Çerçeve Programı (7.ÇP) ile ilgili temel bilgiler ve rakamlar:

Başvurular

16.03.2011 itibariyle, toplamda

- AB'nin 7. Çerçeve Programı kapsamında yaptığı 248 teklif çağrısına karşılık olarak Türkiye'den 3001 adet seçilebilir nitelikte teklif sunulmuştur.
- Bu tekliflerde Türkiye'den 3847 başvuru sahibi yer almaktadır (bu rakam AB'ye Aday Ülkelerdeki başvuru sahipleri toplamının %62,44'sidir) ve
- Bu tekliflerde Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen katkı miktarı 1,5 milyar Avrodur (bu rakam Aday Ülkelerin talep ettiği katkı toplamının %72,19'sidir)

AB'ye Aday Ülkeler Arasında Türkiye;

- Başvuru sahiplerinin sayısı bakımından 1. ve
- Avrupa Komisyonundan talep edilen katkı miktarı bakımından 1. sırada yer almaktadır.

Başarı oranları:

- Türkiye'den projelere başvuran başvuru sahiplerinin başarı oranı (%16,2), AB'ye Aday Ülkelerdeki başvuru sahiplerinin başarı oranından (%17,9) daha düşüktür.
- Türkiye'den yapılan tekliflerin Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen katkıyı alma oranı (% 5,5) AB'ye Aday Ülkelerin oranından (%7,3) daha düşüktür.

Değerlendirme ve seçim aşamalarını takiben tekliflere detaylı olarak bakıldığında;

- Türkiye'den yapılan 3001 teklif arasında 508 teklif (tekliflerin %16,9'u), Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmek üzere ön kabul almıştır.
- Ön kabul alan söz konusu tekliflerde, Türkiye'den 625 başvuru sahibi yer almaktadır (bu rakam Türkiye'deki 3847 başvuru sahibi sayısının %16,2'sidir.)

- Ön kabul alan söz konusu tekliflerde, Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen mali katkı 82,14 milyon Avrodur (bu rakam Türkiye'den yapılan proje tekliflerinde Komisyonu'ndan talep edilen toplam miktar olan 1,5 milyar Avronun % 5,5'dir)

AB'ye Aday Ülkeler Arasında Türkiye;

- Başvuru sahiplerinin başarı oranı açısından 5. ve
- Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen mali katkıyı alma konusundaki başarı oranı bakımından 5. sırada yer almaktadır.

İmzalanmış hibe anlaşmaları

16.03.2011 itibariyle, Türkiye;

- 437 hibe anlaşmasında yer almaktadır.
- Avrupa'dan toplam 5012 katılımcının yer aldığı bahse konu hibe anlaşmalarında Türkiye'den 511 katılımcı yer almaktadır. (bu rakam toplam katılımcı sayısının %10,20'sidir)
- Söz konusu hibe anlaşmalarında Avrupa Komisyonu'nun Avrupa çapındaki tüm katılımcılara sağladığı toplam mali katkı 1,11 milyar Avrodur. Toplam mali katkının 75,23 milyon Avrosu, Türk katılımcılara tahsis edilmiştir (Bu rakam tahsis edilen toplam Avrupa Komisyonu mali katkısının %6,77'sidir).

7.Çerçeve Programı kapsamında imzalanan tüm hibe anlaşmaları değerlendirildiğinde AB'ye Aday ülkeler arasında, Türkiye:

- Katılımcı sayısı bakımından 1. ve
- Tahsis edilen bütçe payı bakımından 1. sırada yer almaktadır.

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) performansı ve katılımı

- Türkiye'den başvuru yapan KOBİ'lerin başarı oranı olan %13,74, AB'ye Aday Ülkelerdeki KOBİ'lerin başarı oranı olan %15,12'e göre daha düşüktür.
- Türkiye'den başvuru yapan KOBİ'lerin Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen mali katkıyı alma konusundaki başarı oranı %8,53, AB'ye Aday Ülkelerdeki KOBİ'lerin başarı oranı olan %10,71'e göre daha düşüktür.

Rakamlara detaylı olarak bakıldığında,

- Türkiye'den başvuru yapan 1070 KOBİ'nin Avrupa Komisyonu'ndan 293,23 milyon Avroluk mali katkı talep ettiği görülmektedir.
- Türkiye'den başvuru yapan KOBİ'ler arasında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmek üzere ön kabul alan 147 KOBİ, Türkiye'den başvuru yapan KOBİ'lerinin %13,74'üdür. Söz konusu 147 KOBİ, Avrupa Komisyonu'ndan 25 milyon Avro mali katkı talep etmiştir (Bu rakam Türkiye'den başvuru yapan KOBİ'lerin talep ettiği toplam mali katkının %8,53'üdür).

16.03.2011 itibariyle, imzalanan hibe anlaşmalarında;

- Türkiye'den başvuru yapıp hibe sahibi olmaya hak kazanan KOBİ'lerin sayısı 81'dir. Bu rakam, Türkiye'den hibe sahibi olan 511 katılımcının %15,85'idir.

- 15.24 milyon Avroluk bütçesiyle Türkiye'den başvuru yapıp hibe sahibi olmaya hak kazanan KOBİ'ler, Türkiye'den hibe sahibi olan 511 katılımcının Avrupa Komisyonu'ndan aldığı toplam bütçenin %20,26'lık payını oluşturmaktadır.

Türkiye'nin işbirliği içinde olduğu ilk üç ülke;

- Almanya (işbirliği sayısı 429)
- İtalya (işbirliği sayısı 373)
- İngiltere (işbirliği sayısı 364)

7.Çerçeve Programı kapsamında projelere başvuranların sayısı

7.Çerçeve Programı kapsamındaki projelere Türkiye'den başvuran başvuru sahibi sayısı 3847'dir. Bu rakam, AB'ye Aday Ülkelerde 6161 olan toplam başvuru sahibi sayısının %62,44'üdür.

7.Çerçeve Programına başvurular tarafından talep edilen Avrupa Komisyonu katkısı (Milyon Avro cinsinden)

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den yapılan başvurularda Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen katkı miktarı 1,5 milyar Avrodur. Bu rakam, AB'ye Aday Ülkeler tarafından talep edilen 2,08 milyar Avro'luk toplam miktarın %72,19'udur.

7.Çerçeve programı kapsamında başvuru sahiplerinin kabul alma oranları

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den yapılan başvurularda ön kabul alan başvuru sahibi sayısı 625'dir. Bu rakam, AB'ye Aday Ülkelerden başvurup ön kabul alan toplam 1072 başvuru sahibi sayısının %58,30'unu teşkil etmektedir.

7.Çerçeve Programı kapsamında başarılı bulunup ön kabul alan başvuru sahipleri tarafından talep edilen AB katkısı (Milyon Avro cinsinden)

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den projelere başvurup ön kabul alan başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan talep ettikleri katkı miktarı 82,14 milyon Avro'dur. Bu rakam, AB'ye Aday Ülkelerden projelere başvurup ön kabul alan başvuru sahiplerinin talep ettiği toplam katkı miktarı olan 152,58 milyon Avronun %53,84'dür.

7.Çerçeve Programı kapsamında başarılı bulunan başvuru sahiplerinin başarı oranı;

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den projelere başvurup ön kabul alan başvuru sahiplerinin başarı oranı %16,2; AB'ye Aday Ülkelerdeki başvuru sahiplerinin başarı oranı %17,9'dur.

7.Çerçeve Programı kapsamında Avrupa Komisyonu'ndan talep edilen mali katkıyı alma konusundaki başarı oranı;

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den projelere başvurup ön kabul alan başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan talep ettikleri mali katkının, Türkiye'den yapılan tüm başvuruların Komisyon'dan talep ettiği mali katkıya oranı % 5,5; AB'ye Aday Ülkelerdeki söz konusu başarı oranı ise %7,3'tür.

7.Çerçeve Programı kapsamındaki hibe sahiplerinin sayısı;

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den yapılan başvuru sahiplerinin içinde yer aldığı toplam hibe sayısı 511'dir. Bu rakam, AB'ye Aday Ülkelerde toplam 873 olan hibe sayısının %58,53'üdür.

7.Çerçeve Programı kapsamında hibe almış başvuru sahiplerine sağlanan Avrupa Komisyonu katkısı (Milyon Avro cinsinden)

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den projelere başvurup hibe almış başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan hibe olarak temin ettiği toplam katkı miktarı 75,23 milyon Avrodur. Bu rakam, AB'ye Aday Ülkelerde Avrupa Komisyonu'nun tahsis ettiği toplam 135,27 milyon Avroluk hibe miktarının %55,61'idir.

7.Çerçeve Programı kapsamındaki koordinatörlerin sayısı

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den projelere başvurup hibe almış başvuru sahiplerinin 144'ü projelerin koordinatördür. Bu rakam Türkiye'den projelere katılıp hibe almış toplam katılımcı sayısı olan 511'in %28,18'idir.

AB aday ülkelerinin toplamı için koordinatör sayısı 195'dir. AB aday ülkelerindeki toplam 873 katılımcı içinde koordinatörlerin oranı % 22,34'dür.

7.Çerçeve Programı kapsamında hibe almış KOBİ sayısı;

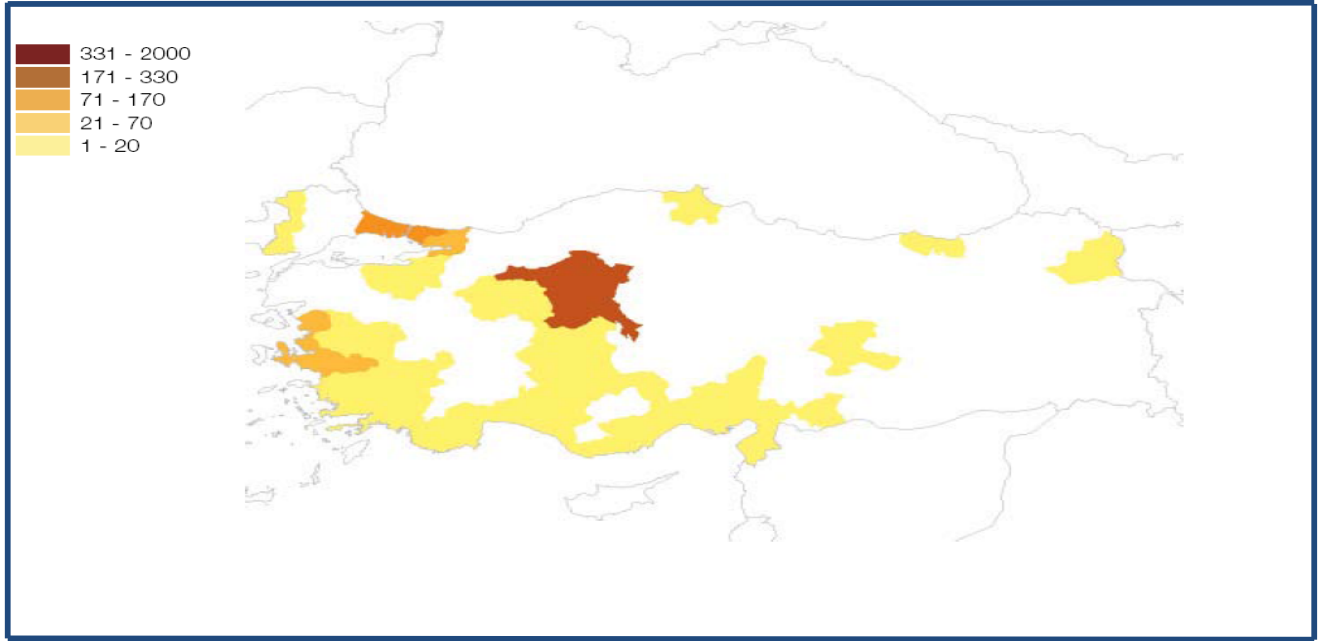
7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den başvuru yapıp hibe sahibi olmaya hak kazanan KOBİ'lerin sayısı 81'dir. Bu rakam, Türkiye'den projelere katılıp hibe almış başvuru sahibi sayısı olan 511'in %15,85'idir.

AB aday ülkeleri için KOBİ sayısı 131, katılımcılar içindeki KOBİ oranı ise %15,01'dir

7.Çerçeve Programı kapsamında hibe almış KOBİ'lere sağlanan Avrupa Komisyonu katkısı (Milyon Avro cinsinden)

7.Çerçeve Programı kapsamında Türkiye'den projelere başvurup hibe almış KOBİ'lere sağlanan Avrupa Komisyonu katkısı 15,24 milyon Avrodur. Bu rakam, Türkiye'den projelere başvurup hibe almış tüm başvuru sahiplerine tahsis edilen katkı olan 75,23 milyon Avro'nun %20,26'sıdır.

AB aday ülkeleri için KOBİ'lere sağlanan Avrupa Komisyonu katkısı 30,20 milyon Avro'dur. Bu rakam, AB aday ülkelerinde hibe almış tüm katılımcılara sağlanan katkı olan 135,27 milyon Avro'nun %22,32'sidir.

Tablo 1	7.Çerçeve Programı (7.ÇP) kapsamındaki araştırma projelerine başvuran başvuru sahibi sayısına göre Türkiye'nin en aktif olduğu 7.ÇP öncelikli araştırma alanları					
	7.ÇP Öncelikli Alanı	Başvuru sahibi sayısı	Başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan talep ettikleri mali katkı (Milyon Avro)	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin sayısı	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin başarı oranı	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan talep ettikleri mali katkı (Milyon Avro)
Marie-Curie Eylemleri	565	n/a	163	%28,85	n/a	n/a
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	518	150,92	46	%8,88	11,15	%7,38
KOBİ'lerin yararına yapılan araştırma	419	62,59	73	%17,42	11,76	%18,79
Araştırma Potansiyeli	367	722,71	12	%3,27	11,49	%1,59
Gıda, Tarım, Balıkçılık ve Biyoteknoloji	251	53,51	42	%16,73	5,24	%9,80
Sosyo-ekonomik ve beşeri bilimler	245	39,06	16	%6,53	1,66	%4,25

Tablo 2	7.Çerçeve Programı (7.ÇP) kapsamındaki araştırma projelerine verilen Avrupa Komisyonu hibe katkısına göre Türkiye'nin en aktif olduğu 7.ÇP öncelikli araştırma alanları			
7.ÇP Öncelikli Alanı	Hibe sahiplerinin sayısı	Türkiye'deki hibe sahiplerinin % olarak dağılımı	Avrupa Komisyonu Katkısı (Milyon Avro)	Türkiye'ye tahsis edilen Avrupa Komisyonu katkısının % olarak dağılımı
Marie-Curie Eylemleri	138	%27,01	13,7	%18,22
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	40	%7,83	9,93	%13,20
Araştırma Potansiyeli	12	%2,35	9,29	%12,35
KOBİ'lerin yararına yapılan araştırma	57	%11,15	8,35	%11,11
Araştırma Altyapıları	36	%7,05	6,05	%8,04
Çevre (iklim değişikliği dahil)	38	%7,44	4,45	%5,91

Notlar: Bu rapor 28 Mart 2011 tarihinde saat 11.34'de hazırlanmıştır.

7.Çerçeve Programı teklifleri ve başvurularına ilişkin veriler 16 Mart 2011 tarihi itibarıyla geçerlidir.

7.Çerçeve Programı hibe anlaşmaları ve katılıma ilişkin veriler 16 Mart 2011 tarihi itibarıyla geçerlidir.

Avrupa İstatistikleri referans yılı 2007'dir.

Avrupa Yenilikçilik Skor Tahtasına Avrupa Komisyonu İşletme ve Sanayi Genel Müdürlüğü'nün internet sayfasından erişim sağlanabilmektedir.

Tablo 3	Katılımcı kuruluşların faaliyet türüne göre Türkiye'nin 7.ÇP araştırma projelerine katılımı								
Faaliyet Türü	Başvuru sahibi sayısı	Başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan talep ettikleri mali katkı (Milyon Avro)	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin sayısı	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin başarı oranı	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin Avrupa Komisyonu'ndan talep ettikleri mali katkı (Milyon Avro)	Ön kabul almış başvuru sahiplerinin talep ettiği miktarın faaliyet türüne talep edilen toplam katkıya göre başarı oranı	Hibe sahiplerinin sayısı	Hibe sahiplerine verilen Avrupa Komisyonu katkısı (Milyon Avro)	Hibe sahiplerine verilen Avrupa Komisyonu katkısının % olarak dağılımı
Yüksek ya da orta öğretim	1 761	559,65	293	%16,64	32,57	%5,82	267	38,83	%51,62
Kar amacı güden özel sektör (eğitim hariç)	956	238,06	140	%14,64	23,58	%9,91	105	20,12	%26,74
Araştırma kuruluşları	470	421,92	106	%22,55	14,09	%3,33	103	13,32	%17,71
Kamu kurumları (araştırma ve eğitim hariç)	236	46,31	53	%22,46	4,9	%10,58	29	2,09	%2,72
Diğer	233	57,58	32	%13,73	5,11	%8,88	7	0,91	%1,22
KOBİ	1 070	293,23	147	%13,74	25	%8,53	81	15,24	%20,26

Tablo 4	7.ÇP araştırma projelerine verilen Avrupa Komisyonu katkısına göre Türkiye'deki en aktif iller			
TR - Türkiye bölge	Hibe sahiplerinin sayısı	Türkiye'deki hibe sahiplerinin % olarak dağılımı	Avrupa Komisyonu Katkısı (Milyon Avro)	Türkiye'ye hibe olarak yapılan Avrupa Komisyonu katkısının % olarak dağılımı
Ankara	212	%41,49	36,42	%48,42
İstanbul	171	%33,46	21,89	%29,10
İzmir	33	%6,46	4,42	%5,88
Kocaeli	29	%5,68	5,61	%7,46
Malatya	9	%1,76	0,39	%0,51

Tablo 5	7.ÇP araştırma projelerine hibe olarak verilen Avrupa Komisyonu katkısına göre Türkiye'deki en aktif kuruluşlar			
Yasal Adı	Katılımcıların Sayısı	Türkiye'den tüm hibe sahiplerinin % olarak dağılımı	Avrupa Komisyonu katkısı (Milyon Avro)	Türkiye'deki hibe sahiplerine verilen Avrupa Komisyonu katkısının % olarak dağılımı
Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)	38	%7,44	8,65	%11,65
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)	67	%13,11	7,02	%9,33
Bilkent Üniversitesi (Bilkent)	30	%0,0587	5,64	%7,50
Koç Üniversitesi (KÜ)	25	%4,89	3,95	%5,25
Sabancı Üniversitesi	32	%0,0626	3,65	%4,85

Rapordaki tüm belgelere aşağıdaki internet sitesinden erişim sağlanabilmektedir:

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?pg=home§ion=competitiveness-report&year=2011